

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1629

Vragen van de leden **Van der Staaij** en **Stoffer** (beiden SGP), **Segers** (ChristenUnie) en **Agnes Mulder** (CDA) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Defensie over *gewonde burgers als gevolg van Turkse militaire activiteiten in Noordoost-Syrië* (ingezonden 13 januari 2022).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) en Minister **Ollongren** (Defensie) (ontvangen 9 februari 2022).

Vraag 1

Kent u het bericht «Four year old child loses leg in suspected Turkish attack»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 3 en 4

Kunt u bevestigen dat Turkije recent militaire aanvallen pleegde op en rond de Syrische stad Kobani en dat daarbij een dode en meerdere gewonden gevallen zijn, waaronder kinderen?

In hoeverre kan met recht en reden gesteld worden dat het van Turkse zijde een legitieme militaire actie betrof, bijvoorbeeld vanuit het oogpunt van zelfverdediging tegen urgente (terreur)dreigingen van de Koerdische Arbeiderspartij (PKK)?

Klopt de bewering van de Syrische Democratische Strijdkrachten (SDF) dat in 2021 meer dan 134 burgers werden verwond tijdens 47 grondaanvallen en 89 droneoffensieven door Turkije op 58 dorpen in 3 districten in noordelijk Syrië? Zo ja, onder welk mandaat voerde Turkije deze aanvallen uit?

Antwoord 2, 3 en 4

Het kabinet stelt voorop dat alle landen en dus ook Turkije conform het internationaal recht moeten handelen, maar beschikt niet over de details van de betreffende aanvallen en kan dus ook geen uitspraken doen over de rechtmatigheid daarvan. Er zijn in Noord-Syrië geregeld confrontaties en beschietingen tussen de Turkse strijdkrachten en de Syrische Koerden, zoals bij Tel Rifaat ten noorden van Aleppo en bij Kobani. Hierbij vallen helaas regelmatig doden en gewonden aan beide zijden.

¹ <https://www.rudaw.net/english/middleeast/syria/09012022>

Vraag 5 en 7

Hoe verhouden de militaire presentie en militaire strategie van Turkije in noordelijk Syrië zich tot de strategie van NAVO-bondgenoten in de regio, onder meer inzake de strijd tegen IS?

Is er, al dan niet in NAVO-verband, sprake van structureel én vruchtbaar overleg met Turkije over de samenhang van militaire strategieën en doelen in Syrië, Irak en de bredere regio?

Antwoord 5 en 7

Nederland heeft sinds de inval van Turkije in Noordoost-Syrië opgeroepen tot de-escalatie en blijft zich inzetten voor een politieke oplossing. De Turkse operatie in Noordoost-Syrië, met humanitaire gevolgen en een nadelig effect op de strijd tegen IS, heeft het kabinet zoals bekend dan ook veroordeeld, en Nederland heeft Turkije zowel bilateraal als in multilateraal verband opgeroepen zijn operatie te beëindigen.

De situatie in Syrië als onderdeel van de bredere regio is regelmatig onderwerp van gesprekken met NAVO-bondgenoot Turkije, zowel bilateraal als multilateraal binnen de NAVO. De rol van Turkije en alle andere actoren in regionale vrede en stabiliteit komt ook regelmatig in EU-verband aan de orde. Zo stelde de Europese Raad van juni jl. dat Turkije positief dient bij te dragen aan het oplossen van regionale crises. Dat onderschrijft het kabinet.

Vraag 6

Hebben de Turkse militaire activiteiten in de regio consequenties voor de veiligheidssituatie in Noord-Irak en voor de Nederlandse militaire inzet aldaar (Kamerstuk 27 925, 868)?

Antwoord 6

Turkije is ook in Noord-Irak militair actief, naast tal van andere statelijke- en niet statelijke actoren. Turkije voert grensoverschrijdende operaties uit tegen de PKK, een organisatie die door de EU en Nederland als terroristische organisatie is bestempeld. Ieder militair ingrijpen heeft consequenties voor de veiligheidssituatie in een gebied. Het is daarom niet uit te sluiten dat ook deze militaire activiteiten consequenties hebben voor de veiligheidssituatie in het uiterste noorden van Noord-Irak.

Doordat het operatiegebied waar de Nederlandse militairen opereren niet in de regio ligt waar Turkse militaire activiteiten plaatsvinden, zijn er geen consequenties voor de Nederlandse militaire inzet aldaar.

Vraag 8

Op welke wijze blijft Nederland zich inzetten voor vervolgde religieuze minderheden, zoals yezidi's en christenen, en voor leniging van de humanitaire nood in Syrië en Irak?

Antwoord 8

Nederland steunt verschillende programma's ter bescherming van religieuze minderheden, waaronder christenen en jezidi's. Ter bevordering van maatschappelijke tolerantie en bestrijding van religieuze discriminatie in Irak steunt Nederland onder meer een project van PAX en het *Joint Initiative for Strategic Religious Action* als onderdeel van het beleidskader Versterking Maatschappelijk Middenveld. Daarnaast levert het kabinet psychosociale hulpverlening aan jezidi slachtoffers van seksueel en gendergerelateerd geweld via Norwegian People's Aid. Ter bevordering van terugkeer van jezidi-ontheemden naar hun plek van herkomst, werkt Nederland met Nonviolent PeaceForce en de VN Funding Facility for Stabilisation aan verzoening en herstel van basisvoorzieningen in Sinjar. Verder zet Nederland stevig in op accountability en bewijsvergaring van ISIS-misdaden tegen jezidi's, door samenwerkingen met het VN-onderzoeksmechanisme UNITAD, ICMP, Impunity Watch en IIM.

Daarnaast steunt Nederland humanitaire organisaties met grotendeels ongeoormerkte bijdragen, zoals VN-organisaties, het Rode Kruis en NGO's. Dit betekent dat zij de flexibiliteit hebben om te bepalen waar de noden het hoogst zijn. Enkele van deze humanitaire organisaties zijn ook actief in Syrië en Irak. De humanitaire principes (humaniteit, onpartijdigheid, onafhankelijkheid en neutraliteit) zijn leidend in hun werk om hulp te bieden aan diegenen

die het meest kwetsbaar zijn. Hierin maken zij in hulpverlening geen onderscheid tussen religies van de mensen in nood.